

JUGOSLOVANSKA BORZA

INFORMATIV. LIST ZA TRGOVINO, OBRT IN INDUSTRIJO.

Izhaja vsako nedeljo. Tekstni del za Slovenijo v slovenskem, za ostale jugoslovanske pokrajine v srbohrvaškem narečju. *****

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA,
KONGRESNI TRG ŠTEV. 3/I. TELEFON ŠT. 174.-

Razpošilja se menja brezplačno po vsej Jugoslaviji in v inozemstvu. Naročnina za stalne prejemale letno K 24.-. Inserati po posebnem ceniku.

ŠTEV. 28.

LJUBLJANA, DNE 19. DECEMBRA 1920.

LETO II.

Vsebina 28. številke: Naše morje. — Statistika izvozne lesne trgovine. — Gospodarske socialne reforme. (Dalje.) — Valuta in trgovina z akcijami na Nemškem. — NARODNO GOSPODARSTVO. — DRŽAVNE NABAVE. — CENE ZADNJEGA TEDNA. — Iz malega raste veliko. (Povest. — Dalje.) — BORZA. — REKLAMA.

TRGOVCI! URADI! JUGOSLOVANSKI POSLOVNI KOLEDAR

z beležnimi oddelki za leto 1921, tiskan na zelo dobrem papirju, je izšel ter se razpošilja po pošti proti predplačilu 22 K.

UPRAVA V LJUBLJANI.

Današnja številka se je zakasnila vsled defekta pri stavnem stroju, kar naj blagovolijo ej. čitatelji upoštevati.

Božična številka izide dva dni preje kot običajno.

Novoletna številka se bo tiskala v pomnoženi nakladi, ker se bo razpošiljala v propagandne svrhe. Nikdo naj ne zamudi naročiti vsaj najmanjšega oglasa za ceno K 43.-.

Naše morje.

Pogodba med Jugoslavijo in Italijo določa mejo na Jadranskem morju tako, da se v severozapadni kot naše države vrine med Italijo in Jugoslavijo novoustanovljena reška država, ki obsega korpus separaturni (Reško mesto in okraj) s pasom ozemlja, ki ima za severno mejo črto od neposredno južno Kastava, pa do pojačene meje roškega okraja pri sv. Matiji. Južno mejo pa črto, ki vodi od Matulj do morja pri Preluki. Meja med Jugoslavijo in Italijo teče po morju dalje južno tako, da ostane Cres in Lošinj italijanski, da se Zadar s teritorijem mesta in katastralne občine zadarske ter katastralnih občin Arbanasi, Črna itd., nadalje otoki Lastva, Pelagruš priznajo Italiji. Vsled te pogodbe je cela naša obrežna in prekomorska plovba približno do Splita vezana, da se vrši po linijah, ki teko po italijanski posesti ali v njeni neposredni bližini. Obrežni promet južno Splita je sicer prost italijanskega vpliva, vendar je prekomorska pot vezana na otransko ožino. Po pogodbi sta nam dani luki Delta in Baroš, dela reškega pristanišča.

Delta nam bo služila za izvoz našega lesa iz gorskega Kotara in Slavonije. Ko bo upostavljena zvoza med Dolenjsko železnico in železnico Gorskega kotara pa bi mogla služiti ta proga tudi za izvoz iz Slovenije. Kolodvori Gorskega kotara so prenapolnjeni z lesom, ker je bilo do sedaj mogoče izvažati les samo preko Bakra, kar je povzročalo ogromne stroške prevoza in prelaganja lesa od proge pa do pristanišča. Delta in Baroš se bosta morala preurediti in treba bo mnogo milijonov denarja in truda, dokler ne bodo obe pristanišči dogovarjali vsem današnjim izvoznim in uvoznim potrebam. Pa že danes je treba misliti na vse tehnične predpriprave na projekte čiščenja luke, ker nanaša mala Reka mnogo peska in mivke in maši svoje ustje in pristanišče. Treba bo nadalje v prvi vrsti misliti na pristanišča, hangarje, električne elevatorje itd.

JURJEVO

terpentinovo
čistilo za čevlje
razpošilja
glavna zaloga

M. Trebar — Ljubljana
Sv. Petra cesta 6. Telef. 539.

OBRTNA BANKA

Preskrbuje nakup in prodajo vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut. — Vnovčuje kupone in izrečane vrednostne papirje. — Preskrbuje nakazila in inkasso na vsa tu- in inozemska bančna tržišča. — Daje predjume (posojila) na vrednostne papirje. — Eskomptuje in vnovčuje menice. — Sprejema denarne vloge na tekoči račun ali pa na čekovni promet. — Hrani in oskrbuje vrednostne papirje, reviduje številke. — Dovoljuje vsakovrstne kredite. — FINANCIRANJE OBRTNIH PODJETIJ.

Ljubljana, Kongresni trg 4 : Tel. 508

Stavbeni in galant. klepar
PETER ŽITNIK
LJUBLJANA, POLJANSKI NASIP.

Ljubljanska kartonažna tovarna in papirna industrija

I. Bonač sin, Ljubljana

dobavlja vse vrste kartonaže, vreče in druge papirne izdelke za trgovino in industrijo. — Le-penka, ovojni in pisalni papir
... v veliki množini. ...

Friziranje vsaki dan od 3.-7. ure.

:: dam in :: OLGA SMERKOL
začasno
LJUBLJANA,
Nunska ulica 19/II.

Najfinejša francoska GELATINA

EPONIT IN
VINOMETRI
NA PRODAJ.

Naslov v upravi.

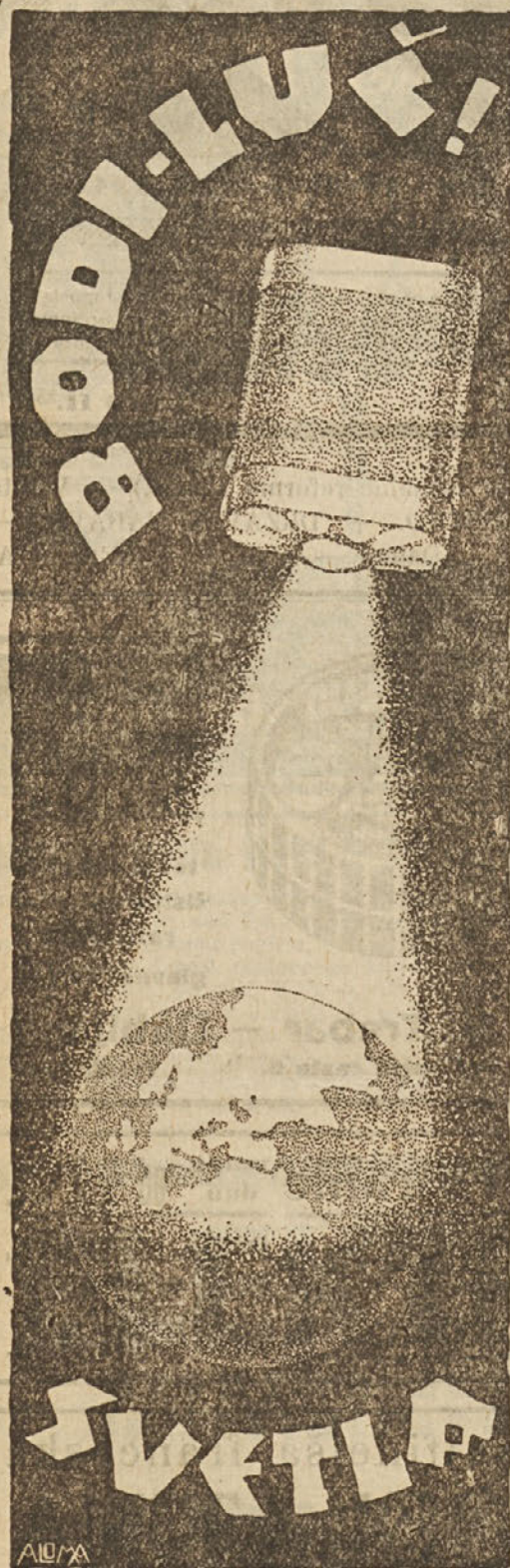
Založniki pozor!

OSNUTKE

za moderne umetniške
: razglednice skrbi :

„A L O M A“

Ljubljana, Kongresni trg 3.

**baterije, žarnice, elektro-
tehnični predmeti.**

Janko Pogačar
Lovro Effenberger & Co
Ljubljana Zagreb
Mestni trg 25. Frankopanska ulica 2.

Jugoslovanski poslovni koledar za leto 1921

je izšel v obliki trdovezane knjige 17×22 cm. Ima za vsak posamezen dan 6×15 cm zapisovalnega prostora na prvovrstnem papirju. Stane do 15. dec. pri „Založništvu jugosl. poslovnega koledarja“ v Ljubljani K 20.—, po pošti K 22.—. Po 15. dec. se dobi koledar samo v knjigarnah po K 30.—. Koledar je potreben pripomoček za vsako pisarno. Trgovci in knjigarne dobijo koledar s knjižničnim popustom v „Jugoslovanski knjigarni“ v Ljubljani.

V Reki se nahaja sedež našega največjega parobrodnega društva (ogrsko-hrvaškega) z obrežno plovbo. Dosedaj je ostalo vprašanje nerešeno in odvisno od bodočih odnošajev z reško državo, ali se bo smelo to društvo preseliti na Sušak ali ne. V Bakru se je osnovala »Pomorska banka«, paroplovno društvo »Vesna«, ki je razpisala subskripcijo akcij za 160 milijonov kron. V Splitu je ustanovljeno parobrodno društvo »Orel«, ki namerava kupiti okrog 10 parobrodov. Upamo, da bodo vsi sloji našega naroda pravočasno uvideli ogromno potrebo naše lastne trgovske mornarice in se odzvati v polni meri subskripcijskim povabilom.

Naši diplomati bodo morali v bodočih trgovskih pogajanjih z Italijo pridobiti parobrodna društva »Dalmacija in Dubrovnik« za našo državo. že iz enostavnega vzroka, ker je v ta društva naložen domači kapital. Danes je računati z dejstvom, da bosta Trst in Reka odpadli kod izvozne točke obrežne plovbe, ker način njihovega prometa ne dovoljuje komplicirane carinske manipulacije. Radi tega in radi neposredne bližine italijanskega teritorija in morja je obenem celi naš severni obali onemogočen tak razvoj morskoga trgovstva, kakor bi to bilo sicer pričakovati vsled velikega in bogatega zaledja. Nova orijentacija bo obrnila na Split veliko večjo pozornost in pažnjo. Split kot glavni in politični center Dalmacije in bodoči center večine dalmatinskih lateranih prog bo postal eno izmed najvažnejših jugoslovanskih luk. Luke Gruž in Metković, vsled slabega železniškega spoja se za enkrat še ne morejo tako razvijati in zadostiti onim nalogam, ki jim daje njihovo širno in bogato zaledje.

Statistika izvozne lesne trgovine.

»Jugoslovanska Šuma« se bavi v zadnji številki z vprašanjem koliko lesa bi mogla naša država izvoziti in koliko denarja bi mogli dobiti za izvoženi les, če bi ga prodali po današnjih cenah. Iz cele države bi se moglo izvoziti vsako leto 700.000 m³ jelovega žaganega lesa po 1200 K, kar iznaša 840 milijonov kron, tesanega jelovega lesa 300.000 m³ po 800 K, skupaj 240 milijonov kron. V tej vsoti so zapopadeni vsi proizvodi mehkega lesa. Hrastovega blaga bi mogli izvoziti 50.000 m hrastovih stebel po 2000 K, skupaj 100 milijonov kron, žaganega blaga povprečno 30.000 m po 500 K skupaj 150 milijonov kron, sekane hrastovine 150.000 m³ po 4000 K, skupaj 600 milijonov kron.

Bukovine in drugih vrst trdega lesa, 180.000 kubičnih metrov po 1500 K v vrednosti 270 milijonov kron.

Jugoslavija bi mogla nadalje izvoziti 4000 vagonov lesnega oglja v vrednosti 60 milijonov kron, če računamo vagon na 15.000 K.

Železniških pragov in drugih proizvodov iz hrasta in buke v vrednosti 1740 mil., tanina (hrastovega ekstrakta) za 300 mil. K, raznega drobiža in ročnih proizvodov za 150 mil. K. Producirati bi mogli tanina za 4000 vagonov, ko ne bi bilo gotovih zaprek, ki bi jih treba odstraniti. Letos se je zvozilo komaj 2000 vagonov, vendar so zaloge še znatne. Če seštejemo te vsote in preračunamo oglje tanin itd. v količino m³, ki jih je treba za produkcijo, dobimo 4.130.000 kubičnih metrov lesa, ki bi izvoženi izdali po današnji vrednosti 5800 milijonov kron. Ta vsota (skoro ena in pol milijarde dinarjev) bi pokrila polovico cele naše uvozne bilance.

„Croatia“

zavarovalna zadruga v Zagrebu, ustanovljena od mestne občine Zagreb leta 1884.

sprejema v elementarnem in življenjskem oddelku vsakovrstna zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji in najmodernejšimi tarifi.

Zahtevajte prospekte

katere pošilja in daje vsa potrebna pisma in ustna pojasnila

Podružnica v Ljubljani, Stari trg številka 11. Sprejemajo sposobne potnike in zastopnike, katerim se nudi prilika velikega zaslužka.

Komercialna agentura M. Živković :: Vukovar, Gundulićeva ulica br. 18

ima vazda za prodaju samo na veliko, a u potrebi nabavlja brzo i svaku količinu: svih žitarica i zemaljskih plodina, svakovrsne tvorničke i druge robe, utovljenih svinja, masti, slanina, suhog mesa, vina, šljivovice, ogrevnog i gradjenog drva itd. — Stalni i ozbiljni kupci mole se limitirati cijene i količine robe, koju žele, a uz narudžbu položiti odgovarajući iznos kod Jugoslavenske banke d. d. podružnice u Vukovaru. Ostatak kod preuzimanja robe. Ako do poslovnog zaključka ne dodje, vraća se položeni iznos. — Tko želi brzojavne, ekspresom i pismene upute i objesti, ima poslati K 20.—.

Kupim malo posestvo s hišo kje na Dolenj. ali Sp. Štajerskem, v kateri bi se nahajala trgovina ali gostilna s 5—10 orolov zemljišča. Ponudbe z navedbo cene na **Fr. Prime ml.**, Tominje 3 p. Ilirska Bistrica Julijska Benečija.

Karbidni gorilci

na debelo in na drobno priporoča

A. SUCHY, KRANJ.

Zahtevajte ponudbe.

Klišeje

v vseh izpeljavah, najtočneje izvrši

E. Angerer & Göschl

Wien 16/1 Ottakringerstr. 49.

Zahtevajte cenik!

Cinkovo pločevino.

cink (v blokih), cinkov prah prodaja v poljubnih množinah

Državna cinkarna, Celje.

Vodovodne cevi

v premeru po 4/4 in 5/4 cele oddaja, dokler traja zaloga, mnogo pod dnevno ceno, tvrdka J. Razboršek Šmartno pri Littli.

Vestnega uradnika

z znanjem slovenskega in nemškega jezika ter strojepisja, išče privatno podjetje za **takojšnji nastop**. Pismene ponudbe z navedbo životopisa in navedbo zaželjene plače naj se naslove pod „stalno“ na Anončno ekspedicijo **Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.**

Lepilna sredstva

(Klebstoffe) za kartonažne tovarne, plakaterske zavode, litografije, tovarne kuvert, etiket in zavitkov

v vsaki množini na prodaj.

Naročila nasloviti na

ANONČNO EKSPEDICIJO AL. MATELIČ,
Ljubljana, Kongresni trg 3.

Nezlomljivi glavniki

elegantni, lahki kot pero, nezgorljivi.

Konkurenčne cene!

Bogata izbira barv.

Predno kupite drugje, zahtevajte v
Vašem lastnem interesu najprvo ne-
obvezno ponudbo pri

Leipzig. Kammfabrik Küas & Co.

Leipzig-Eu., Schiebestr. 13 (Deutschland).

Gonilna jermena in transmisijске trakove
vseh vrst razpošilja

tovarna gonilnih jermen

Schultz & Kaplan, Fulda (Deutschland).

Istotam se sprejmejo tudi izvežbani zastopniki.

Bakreni kotel za žganjekuho

105 l vsebine, z mešalnico, za odtoč brozge,
(Schlemprohr) 6 m hladilnih cevi (kača),
montiran na železno peč, malo rabljen

na prodaj.

Pojasnila daje A. ŠIFRER, Laporje pri Slov.
Bistrici.

Čebelni med najfinejši, velika mno-
žina po nizki ceni na
prodaj pri V. BRATINA, umetno čebelarstvo
Križovci pri Ljutomeru.

Strokovni register v vseh vzhodno-
evropskih jezikih priobčeval se bode v

„OST-EKSPORTU“

listu za izmeno blaga med srednjo in
vzhodno Evropo. 12 kratna mesečna ob-
java v 7 jezikih stane nem. M. 504.—
Naročila sprejema Anončna ekspedicija
Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Veletrgovina kolonijalne
i specerijske robe

Simon Seligman
Zagreb :: Vlaška ulica 57

preporuča svakovrsno robo
po jeftinosti ceni.

Gospodarske socijalne reforme.

(Dalje.)

II. Kmetško vprašanje.

Drugo silno važno vprašanje je rešitev kmet-
skega problema.

Eden najvažnejših stanov v državi je kmečki
stan. Kmet, ki obdeluje nepremakljivo stoletja
in tisočletja svojo zemljo, plačuje nanj odpada-
joče davke ter daje najboljši in najtrdnjši kon-
tingent za vojsko na eni strani, na drugi pa tvori
večni, neizčrpni rezervoar za naraščaj inteligen-
čnih slojev in duševnih delavcev, je pravi steber
države.

Ustvariti in ohraniti tedaj dober, trden,
zdrav in zadovoljen kmečki stan, pomeni toliko,
kakor dati državi zanesljivo obstojno opravilo.

Pri rešitvi kmetškega vprašanja gre za več
temeljnih točk:

a) Ustvaritev kmetških enot.

Dosedanji način, ko deli oče poljubno kmet-
sko posestvo med več sinov, odnosno ko predaja
posestvo sicer enemu sinu, za ostale sinove, zla-
sti za hčere pa izgovarja neprimerno visoke dote,
je za obstoj trdnega, zdravega kmečkega stanu
škodljiv.

Ustvariti je tedaj pojem in obseg kmetških
enot — v Srbiji že imajo podobno institucijo —
z določenim nepremičnim in premičnim premože-
njem (inventarjem), ki se ne more ne deliti, ne
odtujiti (prodati, zastaviti, zarubiti). S kmetškim
posestvom more tedaj vsakokratni gospodar le v
toliko razpolagati, v kolikor presega njegovo
imetje obseg nedeljivih kmetških enot.

Za to je seveda treba urediti tudi dedni (na-
sledstveni) red. Pravico do nasledstva imej naj-
prej moško, potem pa tudi žensko potomstvo, v
katerem pa ima gospodar kot predatelj prosto
izbiro.

Tak kmetški red bi bolj vzpodbujal k temu,
da se vsem otrokom, ki ne pridejo v poštev za
naslednika-gospodarja, odnosno za večje dote,
pravočasno oskrbi eksistenca na drug način. S
tem bi se najbrže še povečal beg kmetških lju-
dij v tovarne, v mesta in tujino (Ameriko), ven-
dar pa se ni bati prehudega navala, ker imamo
tudi sedaj kmečke delavce in ker bi se skrbelo,
da bi se vakantna (izpraznjena) kmetška enota
posestva takoj zopet oddala kmečkim ljudem, ki
bi jih dalje obdelovali.

Seveda bi se moralo tudi določiti, koliko
kmetških enot se sme združiti v eni roki. Ako bi
se lahko združilo več kmetških enot pri enem
gospodarju, potem seveda ne bi smela obstojati
nobena ovira, da posamezne izmed njih kot celota
zopet preidejo v druge roke.

b) Povišanje produkcije.

Pri sistemu kmetških enot bi bilo posestvo
prisiljeno k intenzivnemu obdelovanju, k porabi
in izrabi vsakega koščka zemlje. Obenem bi bila
dati kmečkemu naraščaju v to potrebna stro-
kovna izobrazba. V ta namen bi bili osnovati
posebni poljedelski tečaji — razven gospodarskih
šol — in razpošiljati redni potovalni učitelji, ki bi
na licu mesta kazali, kaj je prav in kaj ne, ter
podučevati kmete v umnem gospodarjenju. Vrh-
tega bi morala država vzdrževati čim več vzor-
nih kmetij, za kar je že izšla naredba.

c) Prodajna in nakupovalna organizacija.

V svrhu boljše odprave poljskih pridelkov
ter cenejše nabave raznih potrebščin: strojev,
semen itd. obstoje že sedaj po celi državi razne

Niže cijene, dok traje sadanja zaliha!

Nudjam
ukusno izradjene
naknadne
dijelove za
poramenice

vrlo rastezljive marke SOKOL, bolje od gumijevih! - Cijena
po komadu njem. M. —45, —50, —55, —60; nadalje nudjam
moje podvezače marke „TVAJNE“, ukusno izradjene, od
najbolje glasovirске žice, koji potpuno nadoknadjuju gumi-
jeve (mnogobrojne zahvale!); cijena po paru 10 mm široke
pocinjene M 140, pomjedene M 150, posrebrjene M 210, po-
cunjene M 170. Uzorke samo uz unapred poslani novac
pridodavši M 1.— za poštarinu!
Traže se prodavači i zastupnici!
Plativo kroz „Dresdener Handelsbank“ Dresden ili kroz
Postscheckkonto Berlin N. W. 7 k. 83542.

Ivan Babič, Berlin 0.34.

Memeler Strasse 76/I. v.

Ribje olje pristno nor-
veško, sveže
na drobno in debelo.
Naročila na upravo lista.

Tovarna

Jos. Reich,

Ljubljana, Poljanski nasip 4.

Podružnica: Šelenburgova ul. 3.

Barva svakovrstno blago. — **Kemično**
čisti obleke. — **Svetlolika** ovratnike,
zapestnice in srajce.

Podružnice: Maribor, Novomesto, Kočevje.
Gospodarska ulica št. 38, Glavni trg št. 39.

Vsakovrstne

slamnate in volnene klobuke

slamnate torbice (cekarje) pred-
praznike; vse različne slamnate
izdelke priporoča gospodim trgovcem
in cenjenemu občinstvu v obilno naročbo

FRANJO CERAR,

tvornica slamnatih in volnenih klobukov
v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

Prodajemo jednu kompletnu i intaktnu

okretnicu

(Drehscheibe) 4 m. duga, koja se može i podužiti. — Pogledati se može kod Čakovačko skladište d. d. u Čakovcu.

Kreda in plovec,

(Cali carbonic. pur.) (Federweiss)

v večji množini na prodaj. Vzorci na željo. — Dopisi na poštni predal 26. Ljubljana.

NAZNANILO. Cenj. odje-malcem trgovcem v ljudno naznanjam, da sem zopet dobil večjo pošiljatev sukanca, bombaža, aide-svile za prešivanje (štepanje) ter rokavice **PO NIZKIH CENAH.**

Se priporočam

Oroslav Čertalič - Ljubljana - Sv. Petra cesta 23.

Domača tvrdka.

Solidne cene.

Velika izbira izgo-tovljene

obleke

vseh vrst za go-spode, dame in otroke. Zaloga vsa-kovrstnega

blaga

za moške obleke, površnike in suk-nje, dalje

vata

za krojače v kosih in na metre.

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernova ulica 9.

Najnovejši kroji.

Točna postrežba.

THE REX Co.

Ljubljana

Gradišče štev. 10

Gradišče štev. 10.

Špecialna trgovina s pisalnimi stroji in vsemi pisarniškimi potrebščinami. Lastna moderno urejena delavnica pod strokovnim vodstvom.

FIRNIS

pravi laneni nudi

Ljubljana SEVER & KOMP. Ljubljana

zadruga. Število teh pa bi bilo seveda še pomnožiti in delovanje zadrug spopolniti in poenotiti. To bi se doseglo z ustanovitvijo posebnih zvez kmetско-gospodarskih zadrug, katerih naloga bi bila, vplivati vzgojno, podučevalno in bodrilno na svoje članice ter kontrolirati njihovo vsakotletno poslovanje.

Celo akcijo bi bilo možno izvesti le ob sodelovanju vseli poklicanih čimteljev in državne uprave. Za to nudi posebno priliko izvrševanje agrarne reforme. Ta bo omogočila zaokroženje in spopolnjenje obstoječih kmetских posestev oz. ustvaritev popolnoma novih. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da bodo precejšen del zemlje obdržali dosedanja veleposestniki sami, in da bodo veleposestniški gozdi v kolikor ne ostanejo sedanjim lastnikom, prešli po večini v državno last.

Kmetским posestvom se bodo mogli tedaj dodeliti v teku agrarne reforme le travniki, njeve in mali gozdni deli, nikakor pa ne servitutne pravice v gozdih, ki bodo ostali veleposestniška ozir. postali državna last. Take pravice bi pomenile uničenje gozdov. Sicer pa bo šla državna gozdna uprava ubožnejšim kmetom radevolje na roko z lesom in drvimi.

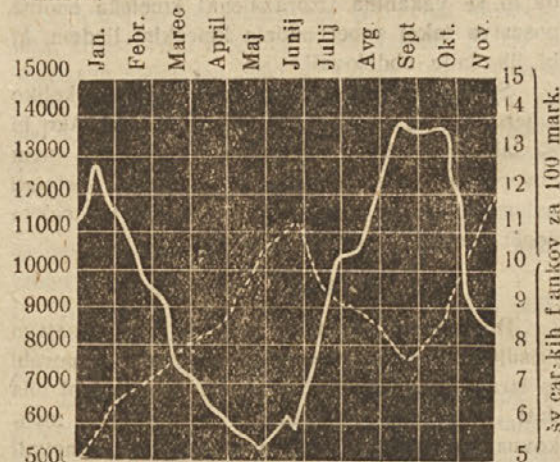
Razven delavskega in kmetskega vprašanja čaka rešitve še drugo nujno socialno delo kakor na polju ljudske higijene in narodnega zdravja — do sedaj smo dobili zdravniške ambulatorije za brezplačno preiskavanje in zdravljenje —, dalje glede zadostne, trajne preskrbe invalidov in splošnega socialnega zavarovanja.

(Dalje prih.)

Valuta in trgovina z akcijami na Nemškem.

(Ta članek je bil pripravljen že za 26. številko „Jugoslovanske borze“. Radi tehničnih težkoč pri izdelavi kljšeja, pa ga moremo priobčiti še le danes.)

Naslednja tabela, priobčena v „Frankfurter Zeitung“ od 23. t. l. nam kaže razmerje med valuto in trgovino z akcijami. V njej je predložen potek cenitve nemške marke v Švici in kurza, ki predstavlja gibanje kurzov 25 važnih industrijskih papirjev, ki tvorijo podlago za tedensko izračunavanje borznih indeksnih števil. Tabela kaže razvoj od začetka leta pa do približno 20. novembra.

Da bo vsakomur razumljiva, moramo dostaviti še sledeče. Izvlečena črta pomeni stanje kurzov marke v Švici, v januarju od 11 do 7 frankov za 100 mark, v februarju od 7 do 6.20, v marcu od 6 do 8, v aprilu od 8 do 9.80, v maju od 9.80 do 13.50, v juniju od 13.50 do 14.50, v juliju od 14.50 do 14, v avgustu od 14 do 13, v septembru od 13 do 10.60, v oktobru od 10.60 do 7.20, v novembru od 7.20 zopet počasi navzgor. Punktirana črta pomeni gibanje 25 industrijskih akcij, ki so vzete kot merilo za vse akcije tako, da se ni izračunalo povprečno njihova vrednost, ampak se je vzelo za podlago vsoto

VARSTVENA ZNAMKA.

POSTAVNO VAROVANA.

MAJKE

koje volite svojo djecu, zahtevajte

samo predmete za sisanje zaštitnom markom

„PERO“.

Ova marka nadvlada zbog svojih izvrstnih elastičnih svojstva i žilavosti svojom vanrednom kakvoćom sve gumaste vrste, što su dosada došle na trg.

Garniture za sisanje, kompletne boce za sisanje, odojčeta, sisaljke za boce i ušća marke „PERO“ prodavaju:

Baloh Janko,

Demšar & Osenar, I. Korenčan, Anton Krisper, I. Samec v Ljubljani, Adamič Anton v Kranju in König Josip v Celju.

Ustanovljeno 1903.

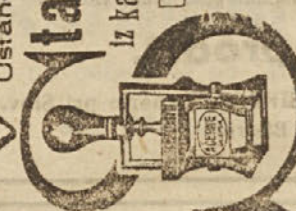
tampilje

iz kavčuka in kovin

Katalog franko

Pečati Šablone Kljšeji za tisk Vzorčne tiskalnice Modeli za predtiskanje perila itd.

Novo!

Datum-stampilje lastnega izdelka

ANTON ČERNE

graveur Ljubljana, Dvorni trg 1

Najmodernejše

obleke

lastnega izdelka, 0000 tu- in inozemsko 0000

manufakturno in modno blago

razpošilja Prva kranjska razpošiljalna

SCHWAR & BIZJAK ... LJUBLJANA

Dvorni trg. -- Pod Narodno kavarno.

„OST-EXPORT“

Organ für den Waren-Austausch zwischen Mittel- und Ost-Europa

List za izmenjavo blaga med srednjo in vzhodno Evropo :: :: ::

Razširjen po Finski, Poljski, Čehoslovaški, Rumuniji, Bulgariji, Jugoslaviji, izhaja v Berlinu.

Zaslopostvo: Anončna ekspedicija AL. MATELIČ, Ljubljana. Kongresni trg 3.

kurzov vseh 25 akcij. To vsoto tečajev gotovih akcij v gotovem času imenujemo indeksno število. „Frankfurter Zeitung“ ga priobčuje vsaki teden. Ta števila primerjana med seboj nam kažejo celotno stanje borze. Naslikana za vsak mesec z razdaljo 1000 poenov od 5000 pa do 15.000 nam dajo punktirano črto. Razmerje obeh črt nam kaže, da čim globlje pada marka in čim manj je vredna, tem višje stoji v ceni akcija.

Največje difference se kažejo februarja in marca meseca, nadalje junija in julija in kakor vse izgleda novembra meseca t. l. Punktirana črta delniških tečajev, industrija dejstvo, da vsak padec državne marke pospeši nakup delnic, torej beg kapitala iz tega papirnatega denarja, ki ga skuša lastnik kot manj vrednega plasirati v več vrednega, na podlagi zlate marke cenjeni industriji: za to kupuje akcije in plača vedno več zanje, čim manj je vredno plačilno sredstvo — marka — na svetovnih borzah. Čim večje povpraševanje po akcijah, tem višja jim je cena. Največje povpraševanje je baš v času najnižjega stanja marke. S temi pripombami je tabela razumljiva. Istočasno vstajanje obeh črt, punktirane in izvlačne v juniju in v zadnjem času je samo prehodni pojav.

NARODNO GOSPODARSTVO

DOMAČA TRGOVINA.

Nekaj o lesni trgovini.

Glavna zapreka dosedanjemu izvozu lesa je pomanjkanje transportnih sredstev ter visoke železniške tarife. Vsled omenjenih zaprek in visoke cene lesa je naša eksportna lesna trgovina zadela ob močno konkurenco iz Norveške, Švedske, Kanade, Brazilije, Japonske in Vzhodne Indije. Glavni odjemalci našega lesa so Francozi, Italijani in Nemci, ki razpolagajo z bogatim parobrodarstvom, nizkimi pomorskimi tarifi.

Do našega narodnega ujedinjenja se je nahajala avstrijska in ogrska železnica v tujih rokah, in je favorizirala samo ogrski lesni izvoz. Tarifni sistem je bil trovrsten. V prvo vrsto tarifa so spadale one pošiljatve lesa, ki so bile odre-

jene za domačo uporabo. Te pošiljatve so se zaračunavale po prvem izvanrednem tarifnem razredu. Tarifna stavka je znašala za 150 km oddaljenost 50 K za 10 t. vagon, danes znaša ta vozarinska postavka 230 K.

V drugo vrsto tarifa je spadal les, ki ni bil namenjen domači porabi. Vozarina se mu je odmerila na temelju skupnih C tarifnih razredov. Takrat je taka vozarinska postavka znašala za 150 km oddaljenost pri pošiljati lesa za industrijalne svrhe 63 K za vagon, danes znaša 370 dinarjev ali 1480 K.

V tretjo vrsto tarifa je spadal les, ki se je izvažal preko Reke v inozemstvo. Po tej tarifi se je moralo plačati 64 K za 10 tonski vagon na 150 km za les za kurivo, isto toliko za gradbeni les. Če pa so bili podani dokazi, da se ta les eksportira v prekomorske kraje in se ne zadržava na Reki, se je plačala tarifa za obe ravno omenjeni vrsti lesa od Jaske v luko Pari 130 K za vagon. S takimi nizkimi vozarinami je vlada favorizirala izvoz lesa in popravljala domačo valuto. Danes pa je ministristvo saobračaja število izjemnih tarifov znižalo na minimum, tako, da imamo danes vsega skupaj 8 izjemnih tarifov. Po znižanem tarifu se prevažajo stekleni pesek, opeka, krompir, koko, apno, cepana drva, gnojila, kamenje, mramor, blago, ki se predaja v količini manj kakor 5000 kg, živina, sol, steklenice itd. Kakor vidimo ministristvo saobračaja je interese lesne trgovine popolnoma prezrla, edino za les, ki se uporablja za kurivo je določila minimalno tarifo, ki znaša za 150 km in za 10 tonski vagon 200 dinarjev ali 800 K.

IZVOZNA IN UVOZNA TRGOVINA.

Otvoritev reške luke. Pričakuje se, da bo reška luka odprta mnogo prej nego se splošno misli. V Beogradu računajo, da se bo otvoritev izvršila najdalje v 30 dneh. Opozarjamo vse zainteresirane, da bodo pripravljeni, ker bo gotovo prišlo do presenečenja glede na cene in njih višine. Na ozemlju bodoče reške države bodo krožili dve vrsti zakonitega denarja, lira in di-

nar. V tem smislu se vodijo že razgovori, ki bodo kmalu zaključeni in objavljeni.

FINANCE.

Prolongacija 6% bonov in njih izplačevanje.

Po naredbi generalne direktorije državnih dolgov od 4. novembra t. l. D. br. 5917 se priobčujejo pogoji, pod katerimi se bodo kronski in dinarski boni izplačevali oziroma prolongirali.

1. Izplačevanje državnih bonov bo izvrševala izključno državna blagajna, kjer se bodo prevzemale tudi prolongacije.

2. Boni, tako kronski in dinarski, se morejo sprejemati pri plačevanju davkov kot gotov denar, vendar le v tem slučaju, ako nima večje vrednosti nego višina davka, ker se razlika ne bo vračevala.

3. Boni, kronski in dinarski, se morejo podaljšati za nadaljnjih 6 mesecev po 6%, ki se plačajo vnaprej t. j. do novega leta.

4. Prolongacija se izvrši z izdajanjem novega bona.

5. Za bone, kronske in dinarske, ki se po določenem roku prinesejo v realizacijo, se naknadne obresti ne priznao temveč izplača nominalna vrednost. V državnem interesu je, da se boni v čim večjem številu prolongirajo, ker se s tem nudi državi še nadalje uporabljati posojeno glavnico.

Bračko - ameriška banka. Ministristvo trgovine in industrije je pooblastilo pokrajinsko vlado v Dalmaciji, da definitivno odobri statut Bračko - ameriške banke. Po odobrenju se bo pozvalo delničarje, da vplačajo prvi emisijski kapital na kar se bo sestavila konstituirajoča skupščina, da odredi sedež banke ter odobri statut, tako, da bo z novim letom že omogočeno poslovanje.

INDUSTRIJSKE VESTI.

Veliko tovarno olja v Vel. Bečkereku, ki je tje podjetje, mislijo nekateri denarni zavodi nacionalizirati. Vsled tega je bila pretečene dni

Iz malega raste veliko.

Prosto po nemški trgovski povsti „Vom Stiff zum Handelsherrn“ od Fr. W. Stern-a.

(Dalje)

„In kaj so konsignacijske kupčije, g. Prinčič?“ „Če odpošljemo ne naročeno blago na lasten račun na oddaljenejšo mesto, da se ga tam proda, potem pravimo, da smo poslali blago v konsignacijo. Kakor pri komisijski kupčiji, tako tudi tukaj ne pride prodajalec ali odpošiljatelj blaga, katerega imenujemo konsignanta s pravim kupcem v dotiko, temveč ima opraviti le z onim, kateremu je blago konsigniral in ki ga zovemo konsignaterja. Ta oskrbi prodajo na račun konsignanta in proda temu izkupiček odštevši od tega provizijo in stroške.“

„Toda za danes je dovolj, otroci.“ je dejal gospod Kovačič, „saj ste se itak preveč naučili.“

Bila je že pozna ura, ko se je naša družba po dogodkov polnem dnevu poslovila in razšla.

II. Poglavje.

Onih par tednov, ki so še ločili vstop Kovačičevih snov v trgovino, je hitro preteklo. — Kakor je predvideval g. Prinčič je bil nečak pokojnega Pavloviča takoj pripravljen oddati trgovino g. Kovačiču pod že znanimi pogoji. Oddaja trgovine se je izvršila gladko in v kratkem času. Vsi odjemalci in prijatelji so že bili pisemnim putem obveščeni o spojitvi dveh trgovin.

Gospod Kovačič je svojo pisarno z ozirom na razširjenje trgovine primerno povečal. Obstojala je iz treh prostorov. Prvo je bila splošna

pisarna, kjer so bili zaposleni knjigovodja in štirje mladi pisarji, iz te se je prišlo v drugo pisarno, kjer so imeli naši štirje mladi znanci svojo učilnico in končno se je iz te pisarne prišlo do najsvetlejšega, kjer je delal gospod Kovačič s svojim prokuristom. — Naši štirje novi učenci so danes nastopili svojo službo.

Gosp. Kovačič je dal našim prijateljem lansko letne kopirne knjige z naročilom, naj jih pregledajo. Tako jih najdemo popolnoma zatopljene v svoje novo čtivo za pisarno mizo. Kmalu jih je premetil v njihovom poslu prokuristi, ki je prinesel jutranjo pošto.

„Na novo došlo korespondenco bom dal najprej v zunanjo pisarno.“ je dejal g. Kovačič, odkoder bo prišla zopet k vam. Vsa pisma, fakture in brzojavke naj gredo od enega do drugega. Preberite hitro vse, vendar pa tako pazljivo, da si boste mogli po možnosti zapomniti ime in bivališče dopisnika, ker se na ta način z njim spoznate. Ako si zapomnite posamezna imena potem boste vedeli katere predmete želi ali ponuja in sedaj si boste zapomnili ceno, različne pogoje in druge posameznosti. Spomin ima za trgovca veliko vrednost in treba ga je gojiti. Na vsako pismo, katerega prečitata, napišite svoje ime in Ivan, ki je zadnji, napiše na vrhu zunanje strani, leto, ime pošiljatelja in dan, ko smo pismo prejeli. Pod ta datum napiše dotičnik, ki na pismo odgovori, datum odgovora in odpošiljatve. Kakor boste s pregledovanjem pisem gotovi, katerih danes itak ni mnogo, vam bom dal nova navodila.“ Med tem časom je prinesel

knjigovodja pisma iz vnanje pisarne in jih oddal Milanu.

Pridno so se mladi učenci sedaj lotili dela in bili so vanj tako zatopljeni, da niso niti opazili, kedaj je pošta prišla do zadnjega, Ivana.

„S pismi sem gotov, gospod Prinčič, je rekel Ivan došlemu prokuristu, „toda kaj hočem storiti s fakturami in drugimi tiskovinami?“

Vse dopise, ki spadajo k pisarni, smatramo kot njih priloge. Prav Ivan zaradi tega moram na nekaj še opomniti. Vaša naloga bo, Milan, da pregledate pri vsakem pismu, ali so tudi res vse navedene priloge pismu priložene ali ne, ter zaznamujete na zunanji strani, ali se njema navedeno število prilog ali ne. Toda sedaj pa nekaj drugega.

Ali niste pri pregledovanju kopirnih knjig nekaj opazili?“

„V knjigi, katero sem prej čital, so bile samo fakture kopirane, gospod Prinčič, je zaklical Ivan. „Tu leži pa še druga knjiga, ki je pa še nisem pogledal z napisom banke.“

„V moji so bila kopirana samo pisma agentov, kot sem iz napisov knjige zaznal,“ je dejal Franjo.

„Moja knjiga je imela naslov splošna korespondenca,“ se je oglasil Milan.

„Katero knjigo ste imeli vi, Dušan?“

„Nakupna korespondenca“ ji je bil naslov, gospod Prinčič.

(Dalje prih.)

deputacija trgovcev in industrijcev pri ministru trgovine Nušiću in pri ministru za pravosodje Trifkoviću s prošnjo, da pri nacionalizaciji vpoštevata interese producentov z okolice, kar sta oba obljubila.

Tvrška Stoppe in Valjak v Mariboru, ki je dosedaj na malo izdelovala šampanjec, misli svojo produkcijo preurediti tako, da bomo imeli v Mariboru tovarno šampanjca in penečih vin.

POLJEDELSTVO.

Priprave za osnutek zveze Jugoslovanskih vinogradnikov.

Na inicijativo našega »Vinarskega in sadjarjskega odseka« Slovenske kmetijske družbe v Mariboru, se je vršil v Zagrebu dne 4. in 5. t. m. sestanek vinogradnikov iz vseh krajev Jugoslavije. Namen sestanka je bil osnovati državno zvezo vinogradnikov. Na sestanku je bila zastopana hrvaška, bosanska ali slovena vlada, ministrstvo poljoprivrede, vinogradniška šola, različna gospodarska društva itd. Na sestanku se je razpravljalo o vseh vprašanjih našega vinogradništva, posebej pa o svrhi bodoče vinogradniške zveze, za katero je bil izbran pripravljalni odbor, med drugimi omenjamo odbornike Skalickiga, Stojanovića, Gosar-a, Erber-a in Štefanovića, sami strokovnjaki, ki nam jamčijo, da bo novo ustanovljena zveza popolnoma rešila zastavljene si naloge. Za predsednika pripravljalnega odbora je bil izbran g. Puklavec iz Maribora.

Zvišanje cen sladkorne repe. Poljedelski minister je izdal naredbo, ki poviša ceno sladkorni repi v bodočem letu na 12. din., za 100 kg (prejšnja cena 6 din.).

Producenti repe so dobivali od osješke sladkorne tovarne preteklo leto 45 K za mtc, po novi naredbi pa K 48, kar ne znači velikega povišanja. »Jugoslovanski Lloyd« je mnenja, da bi bilo bolje odrediti samo minimalno ceno, ki bi jo morale tvornice plačevati producentom repe, ostalo pa prepustiti tovarnam in poljedelcem.

PROMET.

Prometna konferenca v Zagrebu.

Posnemamo po članku pod istim naslovom v »Jutru« od 14. t. m.

V Zagrebu se je vršila dne 5. dec. prometna konferenca, ki je razpravljala o ureditvi prometa z našim Primorjem, kako omogočiti veliki promet v Primorje, koliki del tega prometa moremo sami obvladati in katere nove železniške zveze bi bilo treba zgraditi.

Promet na Gušah bo zahteval za tovor najmanj 42.000 vagonov na leto, to je 4 pare tovarnih vlakov dnevno, osebni pa najmanj po en osebni in en brzižov v vsaki smeri. Obrežni promet se računa na 12.000 vagonov. Bakar obvlada le 15 vagonov dnevno. Ako nam pripade celi berek Baroške luke bi se lahko v njem nalagalo po šest ladij (150) vagonov dnevno. Na Delti treba razširiti postajno zgradbo.

Konferenca je razmotrivala nadalje prospekte luk Martinšića. Bakar in Malinska na Krku, od katerih je prva najugodnejša. Vsled pomanjkanja denarnih sredstev moramo omejiti za enkrat le na zgradbo luke Baroš in Martinšića tako, da bomo mogli ukrepati dnevno 12 ladij. Reka bo slej ko prej pre jemala ves potniški in kosovni promet. Reška luka je mogla 500 vagonov dnevno med tem ko je železnica obvladala 1400 vagonov.

Povdarjala se je varnost dograditve Siske železnice in zveze Ogulin Višnji dol in Novi. Na liški progji bo jeseni l. 1921. promet do Granca odprt. Treba bo skrbeti za zvezo Kočevje-Brod-

Moravice in ojačiti mero Bujarci-Karlovac.

Za razbremenitev Maribora naj se postavi zveza med Podrožico in avstr. drž. žel.

Za zvezo z Dalmacijo naj se vzame v prvi investicijski program stavba proge Črnomelj-Ogulin.

Prosilo se je za otvoritev prometa med Ljubotinerom in Mariborom preko nemškega ozemlja.

Projekt za linearno povišanje tarifov je že vdolan, glede sedeža pomorske oblasti so hrvatski krogi mnenja, da naj bi bil mesto Splita Sušak, kjer je in bo ostalo na dogledni čas torišče in izhodišče pomorske trgovine.

DROBNE GOSPODARSKE VESTI.

Jugoslovansko premoženje v zasedenem ozemlju. Največja jugoslovanska banka v zasedenem ozemlju je »Jadranska banka«, pri kateri je v prvi vrsti udeležen tržaški - jugoslovanski reški in dalmatinski, v manjši meri pa tudi zagrebški in ljubljanski kapital. Poleg tržaške slovenske hranilnice, ki ima okrog 10 milijonov lir ljudskega premoženja se nahajajo tam še cela vrsta občinskih posojilnic in zadrug, ki so odrezane od svojih združnih central v svobodni domovini. Vsa ta podjetja so še pod nadzorstvom italijanskih oblastev se nahajajo nadalje nekatere ladje družb »Oceania, Dalmatia, Ungaro - Croata, družba Račić & Co., Raguzza«, od katerih je Jugoslaviji priznanih 250.000 t. bivšega avstr. ogr. trgovskega brodogoja. Ladje družbe »Oceania« so vredne nad 60 milijonov lir, družbe »Dalmatia« 35 milijonov lir. Glavni delničarji teh podjetij so sedaj večinoma primorske banke, Hrvatska eskomptna banka, Jadranska banka, Srpski finančni zavodi in Dalmatinski kapitalisti.

V Trstu obstoja trgovska in transportna družba »Balkan« z delniškim kapitalom en in pol milijona lir. Razen tega je v Trstu več kot 30 uglednih trgovcev Jugoslovancev.

Od jugoslovanskih industrijskih podjetij omenimo nabrežinske apnenice in kamenolome, Idrijski rudnik živega srebra, družba »Quarnero«, ki je med drugim lastnica opatijskega vodovoda v vrednosti 8 milijonov lir, celo vrsto hotelinskih in restavracijskih družb, manjših podjetij tako trgovskih kakor industrijskih, malih obrtnikov itl.

Za tem lepim gospodarskim razvojem pa stojijo 100 tisoč naših ljudi s celim svojim premoženjem, z veliko delavsko kapaciteto, z bogato produkcijo različnih zemeljskih dobrin in čakajo boljših dni.

Če jim bodo mogla že bližnja gospodarska pogajanja naše države z Italijo nekoliko olajšati njihov položaj, bo pokazala najbližja bodočnost. Definitivna odločitev o tej krepki veji našega narodnega drevesa bo padla v bodočih letih.

Jugoslovani v Južni Ameriki. Umestno bi bilo medvojne organizacije s katerimi so Jugoslovani v Južni Ameriki pokazali med vojno svoj patrijotizem in moč ter pridnost za uspešno gospodarsko delo.

Že l. 1915. je bila ustanovljena za Južno Ameriko »Jugoslovanska Narodna Obrana« z nalogo, da organizira Jugoslovane v Južni Ameriki, propagira ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev, podpira junaški boj Srbije in Črne gore ter zbira dobrovoljce. Vsled izvanredne zavednosti že l. 1916. ni bilo Jugoslovancev v Južni Ameriki, ki ne bi bil član »Jugoslovanske Narodne Obrane«. Središče iste je bilo v Valparajsu. Močni centri obrane pa v Avtofagasti, Puntarenas in Buenos v Argentini. Razen tega so bila osnovana dobro uspevajoča društva tako n. pr. v Valparajsu »Velebit«, v Iquiquen »Ljudovit Gaj« v Santiagu »Triglav« itd. Poleg dru-

štev so tudi časopisi propagirali našo idejo. Tako je n. pr. izhajal v Avtofagasti list »Jugoslovanska država« v Punt Arenas »Jugoslovanska domovina« v Buenos Aires pa »Jadran«. Obrana je osnovala tudi za našo mladino takozvane tri moderne šole. Tako organizirani Jugoslovani so navzlic vsem zaprekam avstro - ogrskega konzulata izvrševali svojo patrijotično dolžnost v polni meri, ter so dosegli popolno priznanje naše države od Južne Amerike. Že l. 1916. so legitimacije »Jugoslovanske Narodne Obrane« veljale kot uradni ukazi in so popolnoma nadomeščale avstrijske potne liste. Naši zavedni kolonisti so bili torej prvi, ki so dosegli oficijelno priznanje nezavisnosti celega jugoslovanskega naroda.

DRŽAVNE NABAVE

Ofertalna licitacija. Prodaja hrastovih debel. Dne 10. januarja 1921 se bo vršila v pisarni ekonomistov oddeljenja ministarkog saobračaja ob 12 dopoldne ofertalna licitacija za prodajo 14234 kubičnih metrov hrastovine, iz gozdov kneza Turn Taxisa na progji Sisak-Zagreb. Informacije dajejo železniške direkcije in gori navedena pisarna.

Dražba hrastov. Kr. Kotarska oblast v Jastrebarskom razpisuje istotam javno dražbo za 1700 hrastov, dne 5. januarja ob 11. dopoldne. Upoštevajo se samo pravilno kolekovane ponudbe, ki morajo biti sestavljene točno po § 7 dražbenih predpisov. Izključna cena je K 913231.30.

Cene zadnjega tedna.

Domači trg. Padec cen lesnemu oglju. Lesno oglje je padlo v zadnjem času od 17 na 15000 za vagon.

Cene lesa. Hrastova debela I. razred 1800—2800 kron, II. razred 800—1000 kron, furnirji 3200—4200 kron, hrastove deske do 50 cm obrob. merkant. 3000—4500 kron, bukova debela I. razred 600—750 kron, železniški pragovi hrast. normal. 140—170 kron, bukovi normalni 110—130 kron. Na Dunaju se opaža veliko zanimanje Ogrske, Italije in Francoske za mehki les. Tudi za trdi les, specijelno za hrastovino vlada vedno večji interes. Iz Nizozemske javljajo, da je večja ponudba, nego konsum, kar je vzrok padcu cen. Računa se na živahnejši promet s Severno Francosko, kakor je bil lansko leto, vendar je treba vzeti pri tem v poštev konkurenco Švedske, Finske in Črnega morja. Cena drvam na Dunaju še vedno raste toda ne v toliki meri, ker je istih zadosti na razpolago.

Svetovni trg. Cene sladkorju neprestano padajo. New Jork, Kubanski, Centrifugirani, neobdaven sladkor cil Evropa, atlantska luka po 15.60 dolarja za meterski stot, kar odgovarja po današnjem kurzu približno K 23.24 za kg.

Čehoslovaški hmelj. Razpoloženje zelo slabo. V Žadcu je potekel celi teden brez kupčij. Cene so nominalne 4800 Kč, medtem ko se dobi od producentov tudi po 4600 Kč za 50 kg.

Cene bombažu na Angleškem neprestano padajo. Egiptovski bombaž je padel za 100 točk, indijski za 185, brazilski za 56 točk.

Cena pšenici na pariškem trgu 95-100, koruzi 88-89 frankov.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Gospodu Andro G. Jutroviću (Ag. Split). Prejeli smo Vaš velezanimiv članek »Nakon Rappalskog sporazuma«, vendar prepozno za to številko. Priobčili ga bomo v noveletni številki, ki bo izšla v veliko večji nakladi in bo na ta način veliko več ljudi čitalo Vaše misli. Prosimo, Vas, da nam pošljete zopet kaj iz kršne Dalmacije.

BORZA

Številke v oklepajih značijo najnižji in najvišji kurs v pretečenem tednu. Zadnje notiranje izven oklepaja.

Zagreb. Devize.

Berlin (195—207) 207—208.
Milan (509—535—540) 535—540.
New York (139—151) 151.
Praga (165—180) 178—180.
Dunaj (25—25.60) 25.45—25.60.

Valute:

Dolarji (138—149.50) 148.50—149.50.
Avstr. krone (25—29) 25.45—25.05.
Česke krone (155—165) 165.
Marke (192—203) 202—203.
Lire (500—522) 515—522.

Effekti:

Hrvatska eskomptna b. (1560—1600) 1600.
Jadranska banka b. (1900—1950) 1900.
Jugoslovanska banka b. (615—630) 630.
Ljubljanska kreditna b. (970—1050) 1050.
Narodna banka b. (655—680) 655.
Prašedionica b. (8950—9000) 9000.
Narodna šumska ind. b. (770—790) 790.
Gutman b. (1700—1750) 1700.

REKLAMA

Bistvena trgovska sposobnost, kako blago pridobiti vrednost, triumfira v času v katerem stoje tako mogočna sredstva za vzbuditev povpraševanja na razpolago. V istem času pa se ravno radi tega bori toliko sil z namenom, da si pri dani priliki osvoje gotovi zaslužek. Čakati prekrizanih rok, ali pa se zanašati na stare že obstoječe zveze ni časa primerno, ki zahteva novih metod razpečevanja ter uporabo vseh modernih sredstev, ki služijo zainteresirati konsum za blago. S tem je pot delu trgovskega smisla in sposobnosti kar najširše odprta. V nastalih razmerah, ki značijo skoro bližajočo se krizo v prodaji blaga, je največje vrednosti potom reklame pridobiti si novih odjemalcev. Baš v času, ko malo kdo izdaja denar za reklamo, bo pameten trgovec in industrijalec skušal si pridobiti nove odjemalce, ker so ti v takih časih vsled pomanjkanja konkurenčne reklame brez njenega upliva. Oni, ki hočejo razširiti svoja podjetja naj ne pozarijo baš na sedanjo ugodno priliko. Z reklamo si pomnožijo nove odjemalce in pospešijo prodajo svojega produkta, na drugi strani imajo ugodno stališče radi tega, ker njihov konkurenti ne inserirajo ali na kak drug način delajo reklame. Zato ne štedite malega števila kron tudi ne v krizah.

DOPISE SPREJEMA IN PISMENA POJASNILA
DAJE ANONČNA EKSPEDICIJA AL. MATELIČ
LJUBLJANA V NASLEDNJIH ZADEVAH:

20.000 zabojev v velikosti 20 X 23 X 23 cm in 25 X 23 X 23 cm takoj na razpolago.

Proda se jeklena blagajna (Wertheim) za 10000 K.

Registrirna blagajna na prodaj za 6000 K.

Steklena stena za predelitev pisarne v lepi izdelavi se prodaja.

Vpeljana agentura z manufakturnim blagom išče za povečanje, družabnika z 1 milijonom K.

Izdelovatelj kemičnih proizvodov išče družabnika (kapitalista).

Mlad trgovec išče za razširjenje že obstoječe trgovine v prometnem mestu v Sloveniji družabnika (izkušenega trgovca) z nekaj kapitala.

Moška zimska suknja, podložena s približno 20 lističnimi kožami se prodaja.

Anglo-nemški slovar Langenscheidt Muret-Sanders Hand & Schulausgabe. Eventuelno se da zanj franc.-nemški slovar iste velikosti (Sachs-Vilatte).

Valvazor, II. izdaja. Vsi štirje deli z vsemi slikami, dobro ohranjen se prodaja.

Krojaško zrcalo s podstavkom in okvirjem iz trdega lesa se prodaja.

Moška zimska suknja, podložena s kožuvinom, se ceno prodaja.

Stari ilustrirani časopisi kot „Leipziger Illustrierte Zeitung“, „Jugend“ i. dr. letniki 1910—1920 se kupijo. (Navedba cene.)

Amerikanec kupi rudnik, premogokop, obširne gozdove, industrijsko podjetje ali kaj enakega. Ponudbe naj bodo opremljene z točnimi opisi ev. proračuni, kopijami načrtov itd.

Volna, lepa očiščena (2000 kg) od banatskih ovce se takoj prodaja.

10 Remington pisalnih strojev z nevidno pisavo, model priznana prvovrstne znamke po K 4.500—na prodaj.

Zastupnike u Beogradu traži tvornica u Sloveniji.

Bukovo oglje 10 vagonov na prodaj.

Les za izvoz na prodaj. Išče se trgovska zveza s solidno firmo.

Nujno rabimo naslove tovarn in tvrdk, ki bi dobavljale:

coklje,
oltarje, lipove kipe,
žeblje, vijake, železne polfabrikate.

Zamenja se hiša s posestvom eno uro od Vrbskega jezera (cona A), ki obsega: vrt, njivo, travnike, mal gozd, hišo z gostilno (salon), stanovanje 5 sob, trgovski lokal, skladišče, kleti, ledenice, hleve in še druge prostore, in sicer za ravnotako v Jugoslaviji. Evtl. prodajna cena jugosl. K 160.000.—

Več strojepisk, stenografski in pisarniških moči bi želelo stopiti v službo.

PRODAM
IZNAJDBO

ki je splošno potrebna
(sprejem tudi družabnika). — Dopisi pod „JOR“ na upravo lista.

PRODA SE

potpuna električna proizvodnja

sa stoječim Diesel-motorom 12 P. S., dinamostrojemi, akumulatorom i svima aparatima, što so potrebni za pogon. — Poblize obavesti daje

Samostan franjevacu u Mariboru.

Na debelo
kuhinjsko posodo
„Etagere“

elegantne garniture z napisi, prima eksportno biago čehoslovaškega izvora, nudi po tovarniških cenah veletrgovina z železnino

Ivo Andraschitz
Maribor.

Strokovne liste

„Montanistische Rundschau“
„Tagl. Montan-Berichte“
„Petroleum“
„Die Rohölindustrie“
„Tagl. Berichte über die Petroleumindustrie“
„Zeitschrift für Eis- und Kälte-Industrie“
„Berg- u. Hüttenmännisches Jahrbuch“
„Jahrbuch d. Techn. Zeitschriften Literatur“

lahko naročite v

Anončni ekspediciji
Al. Matelič, Ljubljana,
Kongresni trg 3.

Vrtlar (Baštavan)

svojoj struki in svakom pogledu vješt, 31 god. star, neoženjen, Ceh, traži odgovarajuće namještenje. Isti uzima u najam na više godina vrt, prikladan za vrtlariju, sa malom kućicom ili stanom od 1 ili 2 sobe, kuhinja i nešto nuspustorija na periferiji većeg grada Jugoslavije. — Adresa kod Anon. Ekspedicije Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg br. 3.

Koja fima imade

za prodati Korkholz ili guba? u velik komadima Odgovor na Pavao Kolarić, mlin na turbine, Drnje.

Stora d z o z.

Št. Vid nad Ljubljano
tovarna za gardine, boufams, posteljna pregrinjala, zavese za kavarne in hotete iz tula, ripsa, entamina, kongresa, platna i t. d.

AUTOMOBILE **KOLESA** **MOTOCIKLE** **VSO OPREMO** **NUDISSKLADIŠČA**

J. GOREC **LJUBLJANA** **GOSPOSVETSKA 14** **VEGOVA UL. ŠT. 8**

Albert Matijević
odpremništvo.
Zagreb, Gajeva ul.
55. Telefon 22-73.

Modni atelje za
dame in gospode
Ivan Bizjak
Celje, Prešernova 11

JADRANSKA BANKA

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor,
Kranj, LJUBLJANA, Maribor,
Metković, Opatija, Sarajevo, Split,
Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji
v tu- in inozemstvu.

Najidealniji ameriški pisalni stroj

UNDERWOOD

dobije se oamah kod
THE REX CO., Ljubljana
 Gradišče štev. 10 Gradišče štev. 10.
 Kod večih naročb popust.

OPALOGRAPH

razmnožuje strojno i ručno pi-
 sanje (risbe, note) putem neiz-
 rabljive, dakle nikada nado-
 miestka potrebne stakl. plošče

Zahtevajte cjenik i uzorke
 raznovrsnoga tiska

Glavno zastupstvo za cijelu kraljevinu SHS
THE REX & CO. -- LJUBLJANA
 GRADIŠČE ŠTEV. 10

BALKAN

SPEDICIA-SKLADIŠĆA

LJUBLJANA-MARIBOR

BEOGRAD-ZAGREB

--- TRST-WIEN ---

Splitdorf-magneti in vžigalne sveče

(Zündkerzen) so najtpežnejši in so
 se v svetovni vojni najbolj obnesli.
EXPORT V VSE DEŽELE.

Splitdorf Elektrical Co. Newark, N. J.
 Sumter Division, 1466 Michigan Ave, Chicago -- America.

ELEKTROS

**URED ZA ELEKTRICNU
INDUSTRIJU I POGON**

VLADIMIR NOVAK

ZAGREB Frankopanska ul. 8

Telefon interurb. 3-31 - Brzjavlj: „Elektronovak“ Zagreb

**UREDJUJE: Električne centale i sve vrste po-
gona za električnu rasvjetu i prenos sile itd.**

Glicerini, parafini.

olja, milo,
 rastlinske
 masti in
 semena

Louis Reboul
 Marseille - 46, Rue Paradis.
 Paris-1 - Rue Gaumartin.

Krasni briljanti-uhani
 čisti, brez napake se
 po nizki ceni oddajo.
 Povpraša se pri
 F. Čuden :: Ljubljana,
 Prešernova ulica št. 1.

Karbid

in krasne karbidne na-
 mizne in rudokopne
 svetiljke po tovarniški
 ceni v glavni zalogi

Ivo Andraschitz
 Maribor, Vodnikov trg št. 4.

Najboljše črnilo si naredite
 s sredstvom

TINTENIN.

Naročite za pos. usnjo, vzor-
 ec Kč 4.50. Trgovci popust.
 — Sprejmejo se zastopniki.

Zdenko Schmied.
 PRAHA II., Vojteška ul. 3.

UMETN. PLAKATE,
 REKLAMNE RISBE,
 OSNUTKE, VARSTV-
 ZNAMKE, IMENA, DI-
 PLOME, MODERNO,
 OVOJNINO, ETIKETE,
 KLIŠEJE, OSKRBI

"ALOMA"

LJUBLJANA

KONGRESNI TRG 3.

Klobuke, moške in žen-
 ske, sprejema v popravilo
 ter iste prekroji v najmo-
 dernejše oblike tovarna
 FR. CERAR, Stob, pošta
 Domžale pri Ljubljani.

Prvovrsne tamburice
 izradjuje tvornica N. Jakšić
 Gušče - Sisak.

Delavnica za glas-
 bene instrumente
Brata Baumgartner,
 Celje, Gosposka ulica 38
 Edina izdelovalnica
 glasbeih instrumen-
 tov v Jugoslaviji.

Hedžet & Koritnik, Ljubljana

Veletrogovina manufakturnega blaga — Frančiškanska ulica štev. 4.

Dobiva ponajveč iz Anglije v
 velikih množinah raznovrstno
 volneno, modno in perilno blago.
 Telefon interurban štev. 75.